No. 175. 1835.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- Nieuws- en Zaterdag COURANT, en Wetenschappelijk Blad.

25 Julij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Te Antwerpen waren heden (23 *Julij*) de fondsen gesteld: Bel. 100⅜; Ot. Metall. 102⅞; Sp. *Cubbard* 40⅝, 41; Perp. 41⅜; Cortes. 58⅜, ½; Id. Coupons 23⅞; Uitgest. 17⅞; Nat. 92; Stiel. 93; Rots. L. 100; Id. de Aste. 97⅝; Disc. 86.

FRANKRIJK.

Parijs, den 21sten Julij.

Er is heden andermaal ter beurze deze telegrafische depesche bekendgemaakt, luidende als volgt:

» Bayonne 20 Julij.

» Het bevestigt zich, dat de beide partijen den 16den, op den oever van Arga, handgemeen zijn geworden. De Leerye en Arthagona, op den linkeroever, zijn de kanselen tot aan de Garde teruggedreven; op den regteroever hebben zij naar Oteiza de vlugt genomen, en don *Carlos* heeft zich naar Estella begeven.

» Den 17den heeft de generaal *Cordova* den vijand dapper verbonden, met welken uitslag ik hug obzeker.

» Het is het derde bataillon van Kastilien dat tot de Christinos is overgeloopen.

» Zoo te schijnt het dan te zijn, dat het carlistische leger is uiteengevallen, nadat de zoon *Carlos* heeft zich het opperbevel voorbehouden, den generaal *Moreno* tot chef van zijn staf benoemd, en het kommandement der divisie van Navarre aan *Zumalacarregui*, dat der divisie van Biscaye aan *Iturralde*, van Guipuscoa aan *Gomez*, die van *Villareal* en van Kastilien aan *Marotto* opgedragen.

» Men vreest dat het Engelsch eskader, dat voor Santander is gestationeerd, een kleine, doch rijk geladen, vaartuig heeft genomen, dat in den nacht de kust van Biscaye zocht te vermijden.

» De laatste berigten uit Madrid, van den 15den, vermelden alleen, dat de Regentes tevreden was met de houding van den *Carlos* in de zaak van Bilbao, dat het gelukt was uit de gevangenis de Coste te ontkomen, en dat de navolgende eerste personen werden in hechtenis genomen.

» — Het bevestigt zich dat de bezetting van Oran, onder aanvoering van den generaal *Trézel*, eene gedeelte nederlaag heeft geleden. Er was tusschen dezen bevelhebber en een der hoofden van de Arabische stammen, *Abdel Kadir* genaamd, misverstand gerezen, en weldra waren deze meende een uitval te moeten doen. Nadeelige echter waren de Franschen op eenigen afstand van de stad verwijderd, en in eene bergengte gekomen, of zij werden door den vijand overvallen. De voorhoede der kavallerie geraakte in verwarring door het sneuvelen van haren bevelhebber, den kolonel *Oudinot*, en niet zonder groot verlies gelukte het bij deze eerste aanvalling, de Arabieren uit hunne posten terug te drijven. De generaal *Trézel* trok daarop tot aan den oever van de rivier Lig voort, veroverde aldaar eene der legerplaatsen van den vijand en trad met hen in onderhandeling. Toen men het echter over de voorwaarden niet eens konde worden, besloot hij den volgenden dag, alhoewel van het groot aantal gekwetsten, naar Arzew te zetten. Op dezen terugtogt echter, die den 20sten Junij plaats had, werden de Fransche troepen andermaal in eenen engen doortogt door den vijand aangetast. Het gelukte dezen door het midden der kolonne, waar zich de transport-wagens en trein bevonden, heen te breken, de aanvechtende geheel overhoop te werpen, en een groot deel der gebleevenen om 's hoen te brengen. De artillerie, die genoodzaakt een harer stukken te vernagelen, en alschoon moeite dat de Fransche troepen des avonds hunne bestemming bereikten, de gehele bagagie en trein achter latende, met een verlies van ruim drie honderd dooden en even zoo vele gekwetsten. De infanterie en het geschut is daarop te scheep aan Arzew naar Oran teruggekeerd, en de generaal *Trézel* waagde het eerst den 24sten Junij haar met de kavallerie over land te volgen.

» — Het linieschip *le Ville de Marseille* is den 18den dezer van Toulon naar Algiers vertrokken.

» Het hof der pairs heeft gisteren op nieuw eenige der verdagingen van de beklaagden gehoord, wier voordragt zich echter tot de bijgevoegde dadzaken, die hunne effecten zijn ten laste gelegd, heeft bepaald.

» — De fondsen waren heden (21 *Julij*) genoteerd: 5 pCt. kont. 109,05; op tijd 109,15; 3 pCt. kont. 79,45; op tijd 79,25; Napolitaansche kont. en op tijd 97,35; Sp. perpet. 41⅛; 3 pCt. 20⅝; Cortes 40⅜; Id. Coupons 23; Uitgest. 17⅞.

NEDERLANDEN.

Breda, den 24sten Julij.

Heden morgen is door onze vesting getrokken de 9de afdeeling infanterie, sterk drie veld-bataillons, van den kant van Bergen-op-Zoom komende, waar dezelve door de 2de afdeeling is afgelost, en zich naar het kamp van Rosen, begevende, hetwelk door laatstgemelde afdeeling II. Dingsdag was verlaten.

— Te 's Hage zijn aangekomen HH. Exc. de graaf *von Beroldingen*, minister van buitenlandsche zaken van Z. M. den Koning van Wurtemberg, die in het logement *de Maréchal de Turenne* is afgestapt; en de graaf *von Mühlinen*, minister van Z. M. den Koning van Wurtemberg, te Parijs.

— Dezer dagen is Z. Exc. de graaf *von Wächter*, zaakgelastigde van het Wurtembergsche aan het Nederlandsche hof, die sints een geruimen tijd met verlof afwezend was geweest, te 's Hage terug gekeerd.

— Bij rescript van 13 mei jl., no. 93, heeft Z. M. Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken gemagtigd, om aan den heer *H. Schultze*, commies bij het provinciaal gouvernement van Vriesland, behandelende daarbij de werkzaamheden der nationale militie en schutterijen, schrijver van een werk omtrent het laatste onderwerp, 's Koninge tevredenheid te betuigen over het nieuw bewijs van zijnen ijver in het vervaardigen van dat werk, en om, voorts, zoodra hetzelve gedrukt en algemeen verkrijgbaar gesteld zal zijn, het op gelijke wijze als het vroegere, over hetzelve opgemaakt, aan den heer *A. Sloterooker*, aan de besten gouverneurs der onderscheidene provincien, en, door middel van dezen, aan de plaatselijke besturen en verdere tot behandeling van het werk der schutterijen gerangschikte collegien en ambtenaren aanbieden te maken. In gemeld werk zijn, blijkens eene missive van Z. Exc. den heer gouverneur der provincie Vriesland, in eene geleidelijke orde, tot een zamenhangend geheel bijeen gebragt de tot de schutterijen betrekkelijke, wettelijke en bijzondere bepalingen, instructien en uitleggingen; hetzelve is tevens voorzien van aanteekeningen en modellen, van staten, aanwijzende de volgnommers van het werk, onder welke de artikelen der wet en de onderscheidene koninklijke besluiten en ministeriele instructien in hetzelve te vinden zijn, alsmede van eene lijst, aanduidende de tijdstippen of termijnen, waarop of binnen welke de vaste jaarlijksche werkzaamheden der schutterijen moeten beginnen en volbragt zijn, en van een beredeneerd alphabetisch register.

— Woensdag jl. is te Amsterdam de een-en-twintigste algemeene vergadering van het Nederlandsch Bijbelgenootschap gehouden. „Hoogst aangenaam" dus leest men in de aankondiging daarvan „is het ons, te kunnen melden, dat deze vergadering, bijeengezocht om de uitbreiding van het rijk der waarheid en des vredes te bevorderen, zich niet minder dan in vorige jaren door Christelijke liefde heeft gekenmerkt; terwijl, zoo wel de binnen- als buitenlandsche berigten, bij ruime stof tot dankbaarheid, ook nieuwe aansporing hebben opgeleverd tot volhardenden ijver in het behartigen van de edele en zegenrijke zaak des genootschaps."

— Eergisteren heeft bij Amersfoort het ongeluk plaats gehad, dat terwijl eenige heeren uit die stad van de eendenjagt terugkwamen, het schuitje op de Eem omsloeg, waardoor zij allen in het water geraakten, doch gelukkig gered werden, met uitzondering van den luitenant-adjudant *Bressemann*, uit Utrecht, die gemeld heeren te gemoet was gegaan, zich in het schuitje bevond en aldus ongelukkig om het leven kwam.

— In de maand Junij jl. zijn door het kanaal van Voorne 312 zeeschepen gevaren, als 64 te Helvoetsluis en 48 te Hellevoetsluis.

— Gedurende de eerste helft van dit jaar zijn er 3967 schepen door de Sond gevaren, dat is 244 minder dan gedurende het zelfde tijdvak in het vorige jaar; — onder genoemde schepen bevinden zich 297 Nederlandsche bevonden. — Bij dezen gelegenheid wijzen van den handel in de Oostzeesche producten is het niet te verwachten, dat de scheepvaart door de Sond in de tweede helft van het jaar levendiger zal worden.

— Te Fayonne zijn in de eerste helft van dit jaar drie schepen uit Amsterdam aangekomen, met kaas, tabak, likeuren, enz., en van daar weder vertrokken met wijn, brandewijn en renkwaren.

— Blijkens de verslagen van den toestand der verschillende provincien, die in de laatste algemeene vergadering der Staten, door de Gedeputeerde Staten zijn uitgebragt, bedroeg de bevolking der Noord-Nederlandsche gewesten op den eersten Januarij 1835:

Noord-Braband.	348,493 zielen.
Gelderland.	313,648 »
Noord Holland.	407,798 »
Zuid-Holland.	469,681 »
Zeeland.	139,487 »
Utrecht.	113,521 »
Friesland.	256,966 »
Groningen.	159,164 »
Overijssel.	196,619 »
Drenthe.	67,250 »
Te zamen.	2,474,459 zielen.

— Blijkens een' vergelijkenden staat door den belgischen *Moniteur* gegeven van de opbrengst der directe belastingen gedurende het [illegible] 1835, is er een deficit zoowel ten aanzien der ministeriele begroeting, als bij vergelijking der opbrengst van het eerste halfjaar 1834. Ten aanzien der raming is er dan te kort van fr. 564,839 91; en vergeleken met het vorige jaar is de mindere opbrengst fr. 2,019,290 57. Eveneens is er een te kort in de opbrengst der 10 buitengewone opcenten; deselve werden bij het budget op 2,172,250, voor zoo veel de indirecte belastingen aangaat, geraamd; de wezenlijke ontvangst heeft maar 1,589 8,3 99 bedragen, zoodat ook hier een te kort van fr. 582,402 is. Ziedaar, zegt een der brusselsche bladen, een treurigen uitslag en wel geheel onverwacht wanneer men bedenkt, dat het over een halfjaar loopt, waarin België nog de meeste rust sedert de revolutie van 1830 genoten heeft.

— Volgens den brusselschen *Emancipation* is de heer *F. Meeus* gouverneur van de bank of nederlandsche maatschappij tot bevordering van de volksvlijt te Brussel, voornemens zich binnen kort naar Parijs te begeven, ter zake van de daarstelling eener naamlooze maatschappij voor het aanleggen van een' ijzeren spoorweg, die van Parijs zou uitgaan en met verschillende zijtakken op de voornaamste plaatsen in België, voornamelijk op Brussel uitloopen. Men was nog niet wel onderrigt wegens het montant, dat voor deze groote onderneming zou vereischt worden, doch men kon aannemen, dat het wel niet minder dan 70 a 80 millioen franken zou bedragen. De heer *Meeus* zou zijne eerste denkbeelden omtrent dezen weg aan den minister van binnenlandsche zaken hebben medegedeeld en van dezen de verzekering bekomen, dat men met genoegen eene zoo groote onderneming zou zien tot stand komen. Een der groote bezwaren echter is, zegt *l'Emancipation*, het bijeenbrengen eener som van 70 a 80 millioen, ter beschikking en in handen eener bijzondere maatschappij.

— Over Londen heeft men met bijzondere brieven ingelogen uit New-York ontvangen, tot den 30sten der vorige maand loopende. De heer *Livingston*, gewezen Amerikaansch gezant te Parijs, was te Philadelphia aangekomen, doch had nog geene zamenkomst met den President gehad. Intusschen blijkt uit eenen particulieren brief uit New-York, dat, hoewel de President zijn voornemen heeft te kennen gegeven om ten opzigte der Amerikaansche schuldvordering in schikkingen te willen treden, zijne wezenlijke dogmerken van eenen meer gunstigen aard jegens dat land waren. Deze zelfde berigten bevestigen voorts ook nog de ijding der voordeelen, welke *Santa Anna* op de insurgenten te Zacatecas zoude hebben behaald. Eindelijk blijkt daaruit dat de handel der Vereenigde Staten, vergeleken met dien van het vorige dienstjaar, eene niet onaanzienlijke vermindering had ondervonden.

Te Parijs las men dezer dagen het volgende:

» De koning der Franschen speelt een moeijelijk spel, en met al zijne [illegible] bekwaamheid, mag hij van geluk spreken indien hij het wint. Niets, zegt de dhad, valt sedert eenigen tijd naar zijne wenschen uit.

» Buitenlands breekt zijne bescherming aan den Pacha van Egypte, ten voordeele van den vazal, en Rusland trekt te Konstantinopel partij van den invloed, welken Frankrijk daar verloren heeft.

» In Duitschland wordt hij tot geene enkele conferentie toegelaten, en zijne legtenaren doemal als zijn handel worden er door een dubbel in dien dubbelen kordon buitengesloten.

» In Italie weet hij niet meer over welken hoop het te werpen.

» In Afrika is hij teleurgesteld met de overwinning van *Karel X.*

» In Portugal heeft hij Engelands belangen gediend, en men verzekert, dat de hertog van *Nemours* beide geene kans heeft den hertogen van *Leuchtenberg* te volgen.

» In Spanje is *Maria Christina* op haar uiterste en vraagt hem 60,000 man, die niet te veel zouden zijn; en hij zendt haar eenige partijgangers, die weinig neiging zullen gevoelen om voor hun *juste milieu* te strijden.

» In Engeland zweert men hem noch vriendschap, noch men treedt in geene enkele zijner inzigten.

» In de Vereenigde Staten door den president *Jackson* uitgedaagd, zwicht hij voor dezelfs bedreigingen, geeft toe al wat men eischt, en de Amerikanen zijn evenwel niet te vreden.

» Hij kan geene eerste voor den erfgenaam van den troon vinden; en men spreekt van het uitbetalen van den hertog *van Bordeaux*, die geen kroon meer heeft.

» In den tegenstrijdigsten toestand, tusschen twee beginselen, die met elkander onbestaanbaar zijn, geplaatst, biedt hij in het Zuiden de hand aan de revolutie; in het Noorden aan de legitimiteit, en noch aan de eene, noch aan de andere zijde stelt men vertrouwen in zijne beloften.

» Binnenlandsch is hij niet gelukkiger. Men zegt dat hij zijne magt van den volkswil heeft; men zoekt de liefde der Franschen [illegible] te verkrijgen; en zijne laatste [illegible] moeten de laatste garantien geleverd hebben.

» Hij verwijdert zich af van degenen die hem koning gemaakt hebben; is in [illegible] met *Lafitte*, trakt om schilderijen in oneenigheid met den maarschalk *Soult*, en kan den maarschalk *Gérard* niet aan 't hoofd van zijnen raad behouden.

» Hij is de doctrinairen moede, en kan zich van hen niet ontslaan.

» Zij hebben hem tegen zijn verlangen, en misschien om aan zaken zichten te geraken, in het gedrochtelijkste mixt proces gewikkeld, een verwarde handel waaruit hij geen mogelijkheid te redden is; en voor de eerste maal heeft eene [illegible] geregelde maatschappij staatkundige beklaagden [illegible] als Bachelutigers dunner eigene regters opleidende, de [illegible] overmagt overtuigen.

» De paire bezwijken onder het gewigt der [illegible] taak die men hun opgelegd heeft en hunne waardigheid is [illegible] daar de harsader gesteken. Een uit de fransche magistratuur doorluchte [illegible] kende zijn stand en de beraadslagingen der achtbare kamer; de president [illegible] zich, en de groot-kanselier van den *Napoleon* des oudste, [illegible] van wijlen *Napoleon* in gebruik.

» De heer *de Talleyrand* [illegible] bij *Lodewijk Philips* af; maar hij is dezelfde [illegible] te Londen niet meer. Hij geeft het meesterstuk van zijn diplomatisch [illegible] aan destelfs bestemming over, en te oud om zijn [illegible] het uitvoerig verbond aan gene zijde van het kanaal te [illegible], is hij zulks niet, om groote reizen in Frankrijk en Duitschland te ondernemen. Hij denkt, zegt men, slechts aan zijn staatkundig testament, en wil voorzeker dat hetzelve zich aansluit aan het begin van het laatste tooneelspel, waarin hij de eerste rol vervuld heeft.

» Wij willen niet spreken, noch van den haat der partijen, noch van de zedelijke verontwaardiging, waarover het *Journal des Débats* zich zoo uitvoerig beklaagt, noch van de ontbonden nationale garde, noch van de processen de drukpers aangedaan, noch van het budget van elfhonderd millioen, noch van het steeds aangroeijend deficit, noch van de onzedelijkheid Frankrijk door een leger van viermaal honderd duizend man te doen bewaren; hetgeen wij hierboven gezegd hebben is voldoende voor het bewijs, dat *Lodewijk Philips* een moeijelijk spel speelt, dat hij niet [illegible] weet, en dat de hertog van *Orleans* op het Palais Royal wel [illegible] zou zijn, dan de koning der Franschen op de Tuilerien."

Van Palma, op het eiland Majorca, wordt het volgende wonderlijke natuurverschijnsel gemeld:

»Gisteren ten half een ure van maandag nacht 15 junij, werden de ingezetenen uit hunnen diepen slaap met schrik gewekt door eene plotselinge beroering, gelijkende naar eene zware inbranding van geschut, welk geruisch omtrent twee minuten duurde en gevolgd werd door eene zigtbare beweging van den grond in eene [illegible] rigting. De hemel was volkomen helder, de maan, in het laatste kwartier zijnde, was juist opgekomen en de wind woei met eene frissche koelte uit het Noordwesten. Het overige van den nacht was rustig, en toen zes ure des morgens keerden de inwoners, die naar het veld gevlugt waren, bijdien de stad terug. Dingsdag en woensdaarhanvolgende werd niets onrustwekkend opgemerkt, en vermeenen men, dat dit verschijnsel in geene andere dan de binnenlandsche van de westelijke helft des eilands was ondervonden; want aan boord van twee te Dragonnera liggende Fransche schepen had men niets buitengewoons gehoord, of eenige vreemde beweging bespeurd. Woensdag nacht, juist op hetzelfde oogenblik als de gemelde, joeg eene dergelijke, hoewel iets minder zware ontploffing dan de

eerste, de bewoners van Palma vernieuwden schrik aan, deed hunne huizen schulden en noopte hen andermaal de wijk te nemen naar het open veld, alwaar voor hunne herberging tenten werden opgeslagen. De meestgegoeden begaven zich naar hunne landhuizen, en schier alleen geloofden dat de vervulling eener voorspelling, die honderd jaren te voren was gedaan, inderdaad aanwerde. Een priester, *St. Vincent* genaamd, had namelijk aangekondigd, dat het eiland Majorka, na drie schokken van aardbeving, door de zee zoude worden verzwolgen. Op zaterdag den 20sten juni, eindelijk, had eene derde losbarsting plaats, sterker dan de tweede, doch minder verschrikkelijk dan de eerste, waardoor de gansche bevolking van Majorka in verslegenheid werd gesteld. De stad Palma werd geheel verlaten, en de opgetelde ingezetenen zijn sedert aanhoudend onder den blooten hemel gekampeerd, terwijl zij elk oogenblik verwachten, door de baren bedolven te worden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21sten July.

Z. K. H. de hertog *Adam van Wurtemberg*, luitenant-generaal en adjudant-generaal van Z. M. den Keizer aller Russen, is dezer dagen alhier aangekomen.

— Het blijft nog onzeker, wanneer de regelmatige zittingen der Bondsvergadering wederom zullen beginnen. De aankomst van den graaf *von Münch-Bellinghausen* zal, naar men thans verzekert, in dezen maand nog niet plaats hebben; ook de generaal *von Schäter* zal [illegible] De aankomst van den Russischen gezant, *von Ompteda*, zal daardoor ook nog wel vertraagd worden.

— Z. M. de Koning van Beijeren werd den 19 te Munchen terug verwacht; na aldaar eenige dagen vertoefd te hebben, zal Hoogstdezelve zich naar Berchtesgaden begeven. Z. K. H. Prins *Karel* was voor veertien dagen eene reis gaan doen.

Uit Munchen schrijft men van 16den, dat de generaal *van Heideck* den vorigen dag aldaar uit Griekenland teruggekomen was. De heer *von Gruner* had den weg over Milaan genomen en werd in de volgende week verwacht.

— In eene buitengewone bijlage van den 12den, in de *Allgemeine Zeitung* voorkomende, leest men het volgende:

» De dood van *Zumala Carreguy* heeft hier gelijk een elektrieke schok gewerkt; eene algemeene deelneming voor dezen veldheer [illegible] bij diegenen gehoord, die in de regering der Koningin van voortgang voor de beschaving moesten te zien. Hoe zeldzamer de helden worden, des te meer blinken zij uit. Weldra zal het blijken of de dood van dezen kloeken en heldhaftigen veldheer voor de legitimistische kampvechters de aanleiding wordt, dat zij niet slechts met revers bedreigd, maar zelfs geheel vernietigd worden. Sommigen zien in dit voorval iets zeer noodlottigs; slechts diegenen, welke ten gevolge van de ondermijning eener halfjarige betrekking, voor de vreesachtigheid en weifelmoedigheid harer verdedigers, hier het [illegible] van het hedendaagsche Europa, dat zoo zeer naar [illegible] revolutiegeest, als naar [illegible] hervorming, aanstaande of ten minste noodzakelijk gelooven, plaatsen deze gebeurtenis onder die buitengewone voorvallen, welke meer dan de wijsheid en beraadslagingskunst de zege der alles omverwerpende begrippen bevorderd hebben. Hoe het hiermede ook zij – de verstandigen zijn het daarin eens, dat de tegenwoordige kamp tusschen de legitimisten en de revolutie op het schiereiland zeer rijk in gevolgen zal zijn, dat het bezwijken van de eerste onheilaanbrengend op het geheele zuidelijk Europa, bijzonder op Italie zal terugwerken, en dat het nu zal blijken, welke krachten de legitimiteit nog aan kan brengen, of zij aan zich zelve twijfelt en zich zonder verdere krachtinspanning prijs geeft. Het helder inzigt van *Lodewijk Philips* schijnt het vooruit gevoeld te hebben, waarom het hier te doen was; en dit zijn redenen voor de hooge aanzee der revolutie, de [illegible] gewapende deelneming aan den dag, der legitimisten zonder [illegible] niet dan de legitimiteit naauw verbonden acht, en dat de merkwaardige woorden van het *Journal des Débats*, welke van den Koning afkomstig zouden zijn, en volgens welke men in de aanstaande julifeesten, niet de zege der regtmatigheid, maar den triomf der wet te zien had, zijne inwendige denkwijze uitdrukken. Hiervan uitgaande mag men hier [illegible] de [illegible] interventie beschouwen, men weet, wat men hiervan denken moet. De vertegenwoordigers der groote natie speelden vijftien jaren lang een hartstogtelijk spel met hunnen Koning, en [illegible] vindt men het, dat de Burgerkoning, de Koning met republikeinsche instellingen, ook weder valsch spel met het volk, of met de zaken speelt. Wonderbare loop der dingen! Het is merkwaardig te beschouwen, dat het wezen der vrijheid daarin [illegible] dat het volgens het aan zijn gesponnen intrigues, in de [illegible] van *Metternich* aangebonden, afhangt."

— Uit Kalisch schrijft men van 9 July: "Volgens zijn geloofwaardige berigten is het thans zeker, dat de Russische armee, welke het groote legerkamp betrekken zal, in den aanstaanden winter in dit koningrijk in kantonnementen zal gelegerd worden. De materiele gronden welke daarvoor aangevoerd worden zijn, ten eerste, het oogmerk om onze landbouwers bij den dit jaar gezegenden oogst eene zekere afzetting hunner producten te verzekeren; ten tweede, de troepen in den na-herfst en winter geen bezwaarlijken marsch naar hunne oorspronkelijke garnizoenen, waartoe eenige maanden vereischt worden, te laten doen. Staatkundigen willen hieronder ook nog eenen moreelen grond vermoeden, namelijk die, om dit leger als een steun voor den vrede te doen strekken. Zulke mogen zonderling klinken, wanneer men niet van het gezigtspunt uitgaat, dat het de drie groote Noordsche mogendheden ernstig om het behoud van den algemeenen vrede te doen is, en dat zij het beste dit doel meenen te bereiken, wanneer zij ter onderlingen steun en bescherming toegerust, des noods te gelijk slagvaardig zijn. Bedenkt men dat Oostenrijk meer dan honderd duizend man in Italie en Tyrol mobiel heeft, en in korten tijd een veel grooter leger kan laten aanrukken; dat Pruissen in tijd van drie of vier weken met tweemaal honderd duizend man te velde kan trekken, en dat Rusland in denzelfden tijd zijne Poolsche armee, in vereeniging met de gereed staande 60,000 man, te zamen over de 100,000 man, kan laten aanrukken, zoo moeten wel diegenen met blindheid geslagen zijn, welke [illegible] krachtige, voor den vrede zich verklarende stemmen niet [illegible]

— Uit Weenen wordt dd. 13 July het navolgende geschreven:

» Eindelijk vernemt men iets stelligs nopens het tijdstip wanneer het congres der monarchen te Töplitz zal bijeenkomen. Hetzelve neemt op den 20sten Augustus eenen aanvang, en zal behalve door de monarchen van Oostenrijk, Rusland en Pruissen, door nog verscheidene andere hooge personaadjen worden bijgewoond. Men verzekert als eene daadzaak, dat een persoon van hoogen rang bij de raadplegingen der ministers de belangen van den *Gardoc* zal bepleiten, gelijk ook van wege de koningin *Christina* onderhandelaars zullen verschijnen. Indien niet de eischen deser beide partijen te scherp tegenover elkander staan, alsdan ware de bevrediging van Spanje langs dezen weg het gemakkelijkst te verkrijgen. Het oogenblik schijnt ook inderdaad geschikt om de strijdende meeningen gematigdheid aan te brengen; want zijn aan den eenen kant de aanhangers van den Prins door het overlijden van *Zumala Carreguy* zeer [illegible] uit hunnen veroveringsdroom ontwaakt, zoo kunnen ook de voorstanders der koningin niet zonder bezorgdheid de weifelende hulp naderschouwen, welke door de Zeemogendheden wordt toegezonden, en waardoor aan *Christine's* regering bovendien zeer licht nog de laatste schaduw van zelfstandigheid kan worden ontnomen.

»Na afloop van het kongres zullen eenige onzer Prinsen het legerkamp bij Kalisch bezoeken, alwaar omstreeks half September 70 à 80,000 Russen en Pruissen zullen vereenigd zijn. Keizer *Ferdinand* zal echter naar Weenen terugkeeren, en de kroning zal dit jaar te Praag niet meer plaats hebben. Opdat het den congresgasten, na den arbeid, niet aan verlustigingen ontbreke, zal een dramatisch gezelschap van hier naar Töplitz vertrekken; en de schouwburg te Praag zal een tooneelgezelschap leezen.

In berigten uit Weenen van den 15 wordt, in strijd met het zoo even gezegde, gemeld dat de spraak er liep dat de keizer zich nog in dit jaar te Praag wilde laten kroonen. Aanleiding tot dit gerucht had de omstandigheid gegeven, dat de hofraad *Lolz* naar Praag gezonden was, om daar het noodige voor de ontvangst der keizerlijke familie gereed te maken. — Voor eenige dagen was eene verordening verschenen, waarbij de zoogenaamde bevoegden of fabrijkbezitters in de keizerlijke erfstaten, die tot heden van de krijgsdienst vrijgekomen waren, even als de overige dienstpligtigen, tot de dienst in het leger geroepen worden. Men beschouwde dit als een' eersten stap voor eene algemeene dienstpligtigheid, en de voorbode van eene nieuwe conscriptie-wet, waarbij geene vrijstellingen dan voor den hoogen landsadel zouden erkend worden. — De aartshertog *Maximiliaan van Este* leed nog immer aan de jichts de aanstelling *Ferdinand* was beterende.

— Ie brieven van de Servische grenzen, van 10 July, melden het volgende:

» Over den vroegeren stand van zaken in Servie vernemt men uit eene goede bron, dat vorst *Miloich* reeds voor zes maanden, gelijktijdig uit St. Petersburg en Konstantinopel, eene mededeling ontvangen had, waarin het voorgenomen der hohe hoven over de in Servie ingevoerde staat van constitutie te kennen gegeven, en met name van den kant van Rusland gezegd wordt, dat het Servische volk, gelijk men trouwens niet kan ontkennen, voor zulk eene staatsregeling nog geenszins rijp was, en dat dit geschenk met alle mogelijke moest worden, teruggenomen. Zoo zou dan ook inderdaad geschied zijn. Men meent de afschaffing derzelve, en het [illegible] van den door vorst *Miloich* aangenomen titel *Wiedemitz* (Koogheid

door de beide mogendheden geëischt. Het is reeds bekend, dat vorst *Mitosch* hierop een bevredigend antwoord gegeven en eindelijk besloten heeft aan de uitnoodiging, om zich naar Konstantinopel te begeven, te voldoen, waarbij hij echter verstandig genoeg is, om zich door een aantal der aanzienlijkste Serviërs te doen vergezellen. Voorts is het zeker, dat de vorst een nieuw ontwerp van staatsregeling heeft laten opmaken, om het aan de beide beschermende mogendheden ter goedkeuring voor te leggen. Dit ontwerp stemt meer met derzelver bedoelingen overeen, en men vleit zich dat het gunstig opgenomen zal worden. Intusschen is het opmerkelijk, dat vorst *Mitosch* nog steeds den bedoelden titel blijft voeren."

— In handelsberigten uit Konstantinopel van den 1sten Julij wordt gemeld, dat de diplomatische onderhandelingen tusschen den Reis-Effendi en de gezanten van Frankrijk en Engeland, naar alle uiterlijke kenteekenen, onverwachts weder een zeer ernstigen keer hadden genomen. Men sprak van nieuw ontstane gewigtige verschillen, zonder dat men echter eene geloofwaardige verklaring zich daarvan konde geven; hetgeen dienaangaande rondgedragen werd, verdiende geene vermelding. — Uit Scutari had de Porte zeer ongunstige berigten gekregen. De Pacha was in het kasteel opgesloten en werd streng geblokkeerd, terwijl de opstandelingen de uitlevering van zijne personen als voorwaarde gesteld hadden om te onderhandelen. Van de zijde der Porte werden intusschen ernstige maatregelen genomen om de opstandelingen te bedwingen. — Voor eenige dagen was van wege den Sultan aan de onder vergunning handeldrijvende Rajas van Isbul bekend gemaakt, volgens welk zij van hun voor den bouw eener nieuwe stoomboot, die op een millioen turksche piasters zou kosten, bijdragen gevorderd werden. Daar van de bestemming dier boot zelfs niets bekend was, had deze zich eene weinig ontevredenheid verwekt en werd dezelve beschouwd, als een der vroeger te dikwijls aangewende gewelddadige en bedenkelijke middelen, om 's lands kas ten koste der rajas te stijven. — In Smyrna duurde de pest nog voort; van den 26sten Junij af hadden zich dagelijks wederom pestgevallen, schoon nog in gering aantal, voorgedaan.

— Te Weenen waren den 15den Julij geboteerd: Metall. 102¼; 4 pCt. 98; Bankactien 1331.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Prijzen van huiden en vellen in Engeland. — Volgens Albin beliep in 1829 de invoer van ossenhuiden 286415 centenaars, waarvan 166900 uit Zuid-Amerika, 24000 uit Noord-Amerika en 66000 uit Rusland, Denemarken, Duitschland en de Nederlanden. Er werden 1,888000 schapenvellen ingevoerd, waarvan er 1,497000 uit Italie en Sicilie en 239000 uit Spanje kwamen. Bokken- en geitenvellen werden er 306000 en hazenvellen 106000 ingevoerd; van de eerste kwamen er 104000 uit Barbarije, 87000 van de Kaap de Goede Hoop en 35000 uit Frankrijk, van de laatste daarentegen 82000 uit de Italiaansche havens en 16000 uit Spanje. Reê- en hertevellen werden er 123000 ingevoerd en daarvan 120000 uit de Vereenigde Staten, 1780 uit Kanada en 675 uit Indie. De invoer van robbenvellen beliep 289500, van welke er alleen 225000 uit Rusland kwamen.

Teelt van ajuin en andere preisoorten. — Het *Journal des Connaissances Usuelles* geeft den warmoeziers den raad, om het nijgezaaide op sterk omgewerkte bedden te zaaijen, en alsdan slechts eene dunne laag aarde, welke niet versch gemest moet zijn, er op te strooijen. De uijen zullen bij deze aldaar bekende behandeling niet in den grond indringen, maar zich boven op denzelven uitspreiden, en daarbij niet slechts grooter worden, maar ook vroeger rijpen. — In een ander belangrijker artikel alhier maakt hetzelfde Journaal op het groote gewin en voordeel opmerkzaam, hetwelk de plaats La Franche hare zandduinen tot de teelt van ajuin, knoflook, chalotten enz. aanwendt, en die werkelijk zoo aanzienlijk is, dat deze plaats einen voordeeligen handel met deze producten drijft. De uijen geven op het minst bezaaide in het schijnbaar geheel onvruchtbare zand, op hetwelk men tot bevordering van hunnen wasdom, jaarlijks van die dingen strooit, welke de zee opwerpt. Deze duinen schijnen zelfs alsdan zich waarschijnlijk op denzelfden trap met goed gevolg behouden te kunnen, en misschien zouden ook andere uijensoorten, zoogenaamde ruiten, bruinen en meer bloembollen, met gemak en voordeel in groote menigte aldaar vermeerderd en ten verkoop gebragt kunnen worden.

166ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

Eene Trekking: N°. 3994, *f* 1000.

Twee — N°. 19431, *f* 1000; N°. 11624, een premie *f* 2000.

Prijscourant der Effecten, te Amsterdam.

ZONDERDAG, den 23sten Julij.

		laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en Aug.
NEDERLAND.	pCt.			
Werk. Schuld	2½	55⅜	55⅞	55⅝
dito dito	5	101 13/16	101 15/16	101⅞
Uitgestel, dito.		1 7/64	1 15/64	
Kansbill. dito.		25 1/16	25⅛	25⅛
Amort. Synd.	4½	94⅝		
Dito dito.	3½	79⅜	80	
Schatkistbill.	4			
Hand.-Maats.	4½	108 11/16		
Nieuwe Dito.	4½	101⅞		
FRANKRIJK.				
Ins. Geooth.	5			
ENGELAND.				
Dito p. 12 Aug.	3			
SPANJE.				
Per. R. E. Ams.	5	41 5/16	41⅜	41 5/16
Dito *f* 1000.	3	26 3/16	26⅜	26 5/16
Fransche Uitg.		17⅛	17⅝	17⅝
Cert. B. Lond.	5	37⅝	38	38
Engelsch. Ung.				
PORTUGAL.				
Obl. te Lond.	5			
Dito dito	3			
NAPELS.				
Certif. *Le B.*	5	92		
Dito *Falc. & C.*	5			
Leen. Lond. *R.*	5			
RUSLAND.				
Obl. *Hope* 1798	5	104⅛	104⅜	

		laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en Aug.
	pCt.			
Dito 18[illegible]	5	104⅛		
Cert. te Lond.	5	99⅞		
Obl. te Lond.	5			
Cert. te Hamb.	5			
Ins. in Assig.	6	70⅞	70⅛	70⅛
Certific. dito.	6	71⅛		
POLEN.				
Aand. L. *fl.* 300				
PRUISSEN.				
Dito dito R. 50.		105⅝	105⅝	
Neg. L. 1830.	4			
OOSTENRIJK.				
Aand. L. *f* 100.				
Dito dito 250.	4			
Metalliek	5	99½		
Dito L. gen.	5			
Dito [illegible]				
Obl. Gall.				
Dito.	4	90⅝		
Cert Staats.	2½			
Ween. B. act.	3			
N. Ween. Aand.		700		
DENEMARKEN.				
Leen. te Lond.	3			
BRAZILIEN.				
Dito *Rothsch.*	5	86	86¼	86¼
Russ. Fa. Aand.	500 Fr.	230	231	231

— SARA JACOBA MARIA RONGARDT, hartelijk geliefde Echtgenoote van M. A. H. VEEREN, eersten Luitenant bij het tweede Bataillon Jagers, te 's Gravenhage in garnisoen, is voorspoedig bevallen van een welgeschapen DOCHTER.

ARNHEM, den 17 Julij 1835.

*** Heden overleed, ongeveer zeven uren, overleden in den ouderdom van 41 jaren en 4 maanden WILLEMINA VOGEL, Echtgenoot van JOHANNES JACOBUS VAN BREDA, Notaris enz. te Ondenbosch.

OUDENBOSCH, den 21sten Julij 1835.

*** Een Jonge Juffrouw van talentvolle Ouders de beste gelegenheid van *spoedig* en *zeker* zeer fraaije Kunsten te leeren produceren, verlangt zich ten spoedigste te plaatsen. Zij heet als JUFFROUW VAN GEZELSCHAP, leeft van de vrijgevigheid harer Bestuurder en mijne Werkzaamheid in de Huishouding, heeft daarbij dagelijks behoorlijk Onderwijs in het Italiaansch, Fransch, Hoogduitsch en Engelsch. Nadere informatien worden op franco Brieven franka.

*** De Geneesheer en Heelmeester A. VAN BRUGGEN, sedert meer dan *vijf-en-dertig jaren* de PRACTIJK heeft uitgeoefend, onder een *Erfelijke Zenuwkwaal*, vraagt daarom, of iemand zin heeft in de volkrijke Gemeente van de *Lage Zwaluwe*, die meer dan *twee duizend Zielen* bevat, dit Vak van hem te willen overnemen, voor de somma van *zestien honderd guldens?* edoch, buiten den APOTHEEK, voor den civielen prijs van *dertien honderd guldens*; de betaling kan met gemoegen geschieden. Die daartoe moet inclineren, adresseert zich in persoon, of met *gefrankeerde* brieven aan bovengemelden Chirurgijn alhaar.

BIJ *BROESE & COMP.*, TE BREDA, zijn van de Pers gekomen en alom verzonden te krijgen

MAGAZIJN VOOR DE REKENKUNST.

Een Tijdschrift, bevattende eene volledige Theorie van alle hetgeene de beoefening der gemeene of hoogere Rekenkunst.

7de Deel. 2de Stuk.

Dit nommer bevat wederom:

1°. *Eerste Afdeeling.* Een groot aantal Oplossingen van belangrijke Voorstellen in het Eerste Stuk voorkomende.

2°. *Tweede Afdeeling.* Voorstellen zonder Oplossingen ingezonden. Opgelost door den Heer G. RIKKERS.

3°. *Derde Afdeeling.* Een tiental belangrijke Vragen over de Theorie der Rekenkunst. 4°. Meetkundige Vragen. 5°. Examenschrijfmeesterstukken. 6°. Omwenden van Logarithmen.

Van dit Tijdschrift komen 4 stukken uit 's jaars uit en is dasselve verkrijgbaar voor den geringen prijs van *f* 1,20.

PRACTISCH REKENBOEK VOOR DE SCHOLEN,

bevattende Voorstellen over de Hoofdregelen in geheele en gebroeke getallen, door F. K. B. DE PAUW. Eerste en Tweede Stukje. *f* 0,25.

ANTWOORDEN OP DE VOORSTELLEN

voorkomende in het Tweede Stukje van het *Practisch Rekenboek voor de Scholen*, door F. K. B. DE PAUW. Prijs 5 cents.

Te Breda, bij BROESE & COMP. — Boekdruk bere van Boekverkoopers.